

GUJARAT TECHNOLOGICAL UNIVERSITY
Diploma Engineering – SEMESTER – 4 (NEW) – EXAMINATION – Summer-2024

Subject Code: 4342103

Date: 15-06-2024

Subject Name: Heat Treatment

Time: 02:30 PM TO 05:00 PM

Total Marks: 70

Instructions:

1. Attempt all questions.
2. Make Suitable assumptions wherever necessary.
3. Figures to the right indicate full marks.
4. Use of programmable & Communication aids are strictly prohibited.
5. Use of non-programmable scientific calculator is permitted.
6. English version is authentic.

		Marks
Q.1	(a) Define Heat treatment and draw basic diagram of heat treatment process showing three main steps.	03
પ્રશ્ન.1	(અ) હીટ ટ્રીટમેન્ટને વ્યાખ્યાયિત કરો અને હીટ ટ્રીટમેન્ટ પ્રક્રિયાનો મૂળભૂત ડાયાગ્રામ દોરો જે ત્રણ મુખ્ય પગલાં દર્શાવે છે.	૦૩
	(b) Explain Importance of heat treatment process process in detail.	04
	(બ) હીટ ટ્રીટમેન્ટ પ્રક્રિયાનું મહત્વ વિગતવાર સમજાવો.	૦૪
	(c) Draw and explain T.T.T diagram for eutectoid steel.	07
	(ક) યુટેક્ટોઇડ સ્ટીલ માટે T.T.T ડાયાગ્રામ દોરો અને સમજાવો.	૦૭
	OR	
	(c) Explain martensitic transformation in detail.	07
	(ક) માર્ટેન્સિટીક ટ્રાન્સફોર્મેશનને વિગતવાર સમજાવો.	૦૭
Q.2	(a) Identify application of T.T.T. diagram.	03
પ્રશ્ન.2	(અ) T.T.T ડાયાગ્રામ ની ઉપયોગીતા સમજાવો.	૦૩
	(b) State Limitation of Iron- carbon diagram.	04
	(બ) આયર્ન-કાર્બન ડાયાગ્રામની મર્યાદા જણાવો.	૦૪
	(c) Differentiate between annealing and normalizing.	07
	(ક) એનેલીંગ અને નોર્મલાઇઝીંગ વચ્ચે તફાવત કરો.	૦૭
	OR	
Q.2	(a) Identify factors affecting T.T.T. diagram.	03
પ્રશ્ન.2	(અ) T.T.T ડાયાગ્રામ ને અસર કરતાં પરિબલ સમજાવો.	૦૩
	(b) State Limitation of T.T.T. diagram.	04
	(બ) T.T.T ડાયાગ્રામની મર્યાદા જણાવો	૦૪
	(c) Explain in detail full annealing, partial annealing and subcritical annealing.	07
	(ક) ફૂલ એનીલીંગ, પાર્શિયલ એનેલીંગ અને સબક્રિટિકલ એનીલીંગને વિગતવાર સમજાવો.	૦૭

Q. 3	(a) Draw heat treatment graph for isothermal annealing process.	03
પ્રશ્ન.3	(અ) આઇસોથર્મલ એનેલીંગ પ્રક્રિયા માટે હીટ ટ્રીટમેન્ટ ગ્રાફ દોરો	૦૩
	(b) Prepare Note on recrystallization annealing process.	04
	(બ) રીક્રીસ્ટલાઇઝેશન એનેલીંગ પ્રક્રિયા પર નોંધ તૈયાર કરો.	૦૪
	(c) Explain Heat removal Mechanism during Quenching.	07
	(ક) ક્વેન્ચિંગ દરમિયાન થતી હીટ રીમૂવલ ની પ્રક્રિયા સમજાવો.	૦૭

OR

Q. 3	(a) Draw heat treatment graph for diffusion annealing process.	03
પ્રશ્ન.3	(અ) ડીફ્યુઝન એનેલીંગ પ્રક્રિયા માટે હીટ ટ્રીટમેન્ટ ગ્રાફ દોરો.	૦૩
	(b) Prepare Note on Spheroidizing annealing process.	04
	(બ) સ્ફેરોડાઇઝિંગ એનેલીંગ પ્રક્રિયા પર નોંધ તૈયાર કરો.	૦૪
	(c) Explain different Characteristics of quenchants.	07
	(ક) ક્વેન્ચન્ટની વિવિધ લાક્ષણિકતાઓ સમજાવો.	૦૭

Q. 4	(a) State objectives of Hardening Process.	03
પ્રશ્ન.4	(અ) હાર્ડનિંગ પ્રક્રિયાના ઉદ્દેશ્યો જણાવો.	૦૩
	(b) Explain Jominy end quench test for hardenability.	04
	(બ) જોમિની એન્ડ ક્વેન્ચ ટેસ્ટ સમજાવો.	૦૪
	(c) Discuss carburizing process in detail.	07
	(ક) કાર્બ્યુરાઇઝિંગ પ્રક્રિયાની વિગતવાર ચર્ચા કરો.	૦૭

OR

Q. 4	(a) State objectives of Tempering Process.	03
પ્રશ્ન.4	(અ) ટેમ્પરિંગ પ્રક્રિયાના ઉદ્દેશ્યો જણાવો.	૦૩
	(b) Explain hardening process in detail.	04
	(બ) હાર્ડનિંગ પ્રક્રિયાને વિગતવાર સમજાવો.	૦૪
	(c) Explain induction hardening process.	07
	(ક) ઇન્ડક્શન હાર્ડનિંગ પ્રક્રિયા સમજાવો.	૦૭

Q.5	(a) Name various surface hardening processes.	03
પ્રશ્ન.5	(અ) સપાટીને સખ્ત બનાવવાની વિવિધ પ્રક્રિયાઓને નામ આપો .	૦૩
	(b) Prepare Note on Cyaniding Process.	04
	(બ) સાયનાઇડિંગ પ્રક્રિયા પર નોંધ તૈયાર કરો.	૦૪
	(c) Explain defects and remedies during Heat treatment process.	07
	(ક) હીટ ટ્રીટમેન્ટ પ્રક્રિયા દરમિયાન જોવા મળતી ડીફેક્ટ અને તેના ઉપાયો સમજાવો.	૦૭

OR

Q.5	(a) State needs of Surface hardening processes.	03
પ્રશ્ન.5	(અ) સપાટી સખ્તાઇ પ્રક્રિયાઓની જરૂરિયાત જણાવો.	૦૩
	(b) Prepare Note on Nitriding Process.	04
	(બ) નાઇટ્રિડિંગ પ્રક્રિયા પર નોંધ તૈયાર કરો.	૦૪
	(c) Explain Factors affecting the quality of Heat treatment product.	07
	(ક) હીટ ટ્રીટમેન્ટ પ્રોડક્ટની ગુણવત્તાને અસર કરતા પરિબલો સમજાવો.	૦૭

*****